

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การหาปริมาณสารลดแรงดึงผิวประจุลบในตัวอย่างแซมพู
โดยวิธีไฟลอกินเจคชันอะนาลิซิส

ชื่อผู้เขียน

นางสาวสุศรีดา กงทอง

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเคมี

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายสุนีย์ เหลี่ยวเรืองรัตน์

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. อรัญญา มโนสร้อย

กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. นฤยศมน เหลี่ยวเรืองรัตน์

กรรมการ

บทคัดย่อ

ได้หาปริมาณสารลดแรงดึงผิวประจุลบในตัวอย่างแซมพู โดยไฟลอกินเจคชันอะนาลิซิส (เอฟ ไอ เอ) ที่อัตราเร็ว 86 ตัวอย่างต่อชั่วโมง ซึ่งอาศัยหลักการเกิดปฏิกิริยาที่ก่อให้เกิดกุ่มไม้ชอบน้ำระหว่างอะซิลไวโอลอเดทและสารลดแรงดึงผิวประจุลบในสารละลายน้ำที่เป็นเนื้อเดียวกัน สารประกอบที่เกิดมีการเปลี่ยนแปลงในสเปกตรัมการคุคกเลินแสง วัดค่าการคุคกเลินแสงที่เปลี่ยนไปที่ 665 นาโนเมตร กระแสวีเอเงนท์ประกอบด้วยอะซิลไวโอลอเดท, ฟอสเฟต บัฟเฟอร์ (พีเอช 6.0), ปริมาณของสารละลายตัวอย่างที่มีค่าเท่ากับ 250 ไมโครลิตร ได้กราฟมาตรฐานเป็นเส้นตรงที่ช่วงความเข้มข้นของโซเดียมลอเรทซัลเฟตจาก 0.3×10^{-4} ไมลิตอกรากบาศก์เชซิเมตร (11.29 มิลลิกรัมต่อสิตร) ถึง 0.8×10^{-4} ไมลิตอกรากบาศก์เชซิเมตร (30.18 มิลลิกรัมต่อสิตร) ได้ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานสัมพัทธ์ ($n = 12$) ร้อยละ 1.61 ค่าขีดจำกัดต่ำสุดในการวิเคราะห์เท่ากับ 0.2×10^{-4} ไมลิตอกรากบาศก์เชซิเมตร (7.53 มิลลิกรัมต่อสิตร) ในตัวอย่างชัมพูที่เลือกซื้อจากร้านสหกรณ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พนบว่า มีสารลดแรงดึงผิวประจุลบค่าน้ำมันเป็นโซเดียมลอเรทซัลเฟตอยู่ในช่วงร้อยละ 7.50 - 23.90

Thesis Title Determination of Anionic Surfactants in Shampoo Samples by Flow
Injection Analysis
Author Ms. Sudthida Kongthong
M.S. Chemistry

Examining Committee :

Assist. Prof. Dr. Saisunee Liawruangrath	Chairman
Assoc. Prof. Dr. Aranya Manosroi	Member
Assoc. Prof. Dr. Boonsom Liawruangrath	Member

ABSTRACT

Anionic surfactants in shampoo samples were determined by Flow Injection Analysis (FIA) at a sampling rate of 86 samples/h. It is based on hydrophobic interaction between ethyl violet and the anionic surfactants in homogenous aqueous solution. The formation of aggregate accompanies changes in the absorption spectrum, the absorbance of which was measured at 665 nm. The reagent stream was a mixture consisting of ethyl violet and phosphate buffer (pH 6.0). The calibration graph were linear over the concentration range of 0.3×10^{-4} mol dm⁻³ (11.29 mg/l^{-1}) to 0.8×10^{-4} mol dm⁻³ (30.18 mg/l^{-1}) of sodium laureth sulfate. The injection volume was 250 µl. The relative standard deviation ($n = 12$) was 1.61 %. The detection limit was 0.2×10^{-4} mol dm⁻³ (7.53 mg/l^{-1}). The proposed method was used to determine anionic surfactants in shampoo samples collected from Chiangmai University Cooperative Ltd., the concentrations of which were found to be in the range 7.50 - 23.90 %.